

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ของเกษตรกรอาชีพทำสวนลำไย ตำบลม่วงน้อย อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ตามขั้นตอน โดยผลการวิจัย มีดังนี้

1. การสัมภาษณ์เกษตรกรเพื่อนำไปสู่การทราบข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยกับเกษตรกรอาชีพทำสวนลำไย ภายใต้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ตามข้อคำถามดังต่อไปนี้

1.1 ท่านมีความเข้าใจในวิธีการทำบัญชีต้นทุน หรือบัญชีต้นทุนสินค้าทางการเกษตรเพียงใด

พบว่า เกษตรกรทั้ง 5 คน มีความเข้าใจในวิธีการทำบัญชีอยู่ในระดับดี โดย เหริยทอง ธิอุป ได้กล่าวว่า มีความเข้าใจเป็นอย่างดีใน โดยเฉพาะในขณะที่ได้รับการสอนจากผู้ที่นำบัญชีต้นทุน หรือบัญชีต้นทุนสินค้าทางการเกษตร มาสอนใช้ โดย จันทร์นวล ธิอุป ยังได้กล่าวเสริมถึงในส่วนของ การจัดบันทึกรายรับ – รายจ่าย ต่างๆ นั้น ส่วนใหญ่จะมีรายการที่ซ้ำๆ กัน จึงสามารถจัดบันทึกได้ตามตัวอย่างที่เคยได้รับการสอนจากผู้ที่นำบัญชีมาให้

1.2 ปัจจุบันท่านยังได้ทำการใช้บัญชีอยู่หรือไม่ หากท่านยังคงใช้อยู่ เป็นเพราะสาเหตุอะไร หรือหากท่านเลิกใช้บัญชีแล้ว เป็นเพราะสาเหตุอะไร

พบว่า เกษตรกรทั้ง 5 คน ได้เลิกทำบัญชีแล้ว ซึ่งประกอบด้วยหลายสาเหตุ เช่น บริบูรณ์ ทุนรุ่งช้าง ได้ให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลาในการจัดบันทึกอย่างเป็นประจำ เนื่องจากเหนื่อยจากการไปทำสวน อีกทั้งยังต้องกลับมาทำงานบ้าน จึงทำให้ไม่มีเวลาทำบัญชี และนอกจากนั้น เกษตรกรทั้ง 5 คน ยังได้กล่าวถึงสาเหตุของการเลิกจัดบันทึกบัญชี เนื่องจากว่ามีการลืมจัดบันทึก ทำให้ไม่มีความต่อเนื่องในการจัดบันทึก และนอกจากนั้น มานิตย์ ะพิพะ ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ในบางครั้งที่ไม่ได้จัดบันทึก ก็จะมีการกลับมาจัดบันทึกย้อนหลัง โดยวิธีการประมาณรายรับ – รายจ่าย ในภายหลังด้วย

1.3 ในช่วงที่ท่านทำบัญชี มีปัญหา/อุปสรรค อะไรบ้าง และหากเกิดปัญหา/อุปสรรค ท่านได้ปรึกษาผู้อื่นด้วยหรือไม่

พบว่า เหริยทอง ธิอุป และ บริบูรณ์ ทุนรุ่งช้าง ไม่พบปัญหาในการทำบัญชี ส่วน กาญจนา มาละแซม ได้พบปัญหาในการเขียนรายการและกรอกตัวเลขลงในบัญชี แต่สามารถศึกษา

ได้จากตัวอย่างที่เคยจดบันทึกได้ เช่นเดียวกับ จันทรืฉนวน ธิอุป ที่ได้กล่าวว่า การจดบันทึกนั้น ได้จดเพียงตัวเลขลงไป เพราะชื่อรายการมีความเหมือนกัน ส่วน มานิตย์ ะพิพะ ได้พบปัญหา ในด้านการเขียนรายการ แต่ได้ทำการปรึกษาครู และให้ลูกทำบัญชีให้เป็นบางครั้ง

1.4 ท่านเคยได้นำข้อมูลจากการทำบัญชีไปใช้ประโยชน์ต่อหรือไม่ หากนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อ ท่านนำข้อมูลไปทำอะไร

พบว่า จันทรืฉนวน ธิอุป, มานิตย์ ะพิพะ และบริบูรณ ฑนร่งซ้าง ได้มีการกลับมาดูรายรับ – รายจ่าย ย้อนหลัง นอกจากนั้นแล้ว กาญจนา มาละแซม ยังเคยได้นำข้อมูลดังกล่าว มารวบรวมดูยอดของรายรับ – รายจ่ายในช่วงสิ้นเดือน เพื่อให้เห็นภาพรวมของการใช้จ่ายเงินในเดือนนั้นๆ ส่วน เจริญทอง ธิอุป ไม่ได้นำข้อมูลไปใช้ทำประโยชน์แต่อย่างใด

1.5 ท่านมีความต้องการอยากให้อะไรบ้างเกี่ยวกับบัญชีต้นทุนมีรูปแบบและลักษณะอย่างไร

พบว่า เกษตรกรทั้ง 5 คน มีความต้องการรูปแบบและลักษณะของบัญชีต้นทุน การทำสวนลำไย ในรูปแบบที่สามารถจดบันทึกได้ง่าย มีวิธีการทำบัญชีที่ง่าย ไม่มีความยุ่งยากและซับซ้อนในการทำบัญชี และนอกจากนั้น มานิตย์ ะพิพะ ได้กล่าวเสริมว่า ต้องการให้มีการอธิบายวิธีการทำด้วย อีกทั้ง บริบูรณ ฑนร่งซ้าง ได้มีการแนะนำให้ทำอักษรที่มีขนาดใหญ่ เพื่อให้เกิดความง่ายในการอ่านและทำบัญชี

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรเพื่อนำไปสู่การทราบข้อมูลพื้นฐานของสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบของบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยกับเกษตรกรอาชีพทำสวนลำไยดังกล่าว เป็นแนวทางในการนำไปสู่การสร้างแบบบันทึก นั่นคือ บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ดังต่อไปนี้

2. บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ประกอบด้วยส่วนของการบันทึกรายรับ – รายจ่าย ค่าเสื่อมสินทรัพย์ และการสรุปกำไร – ขาดทุน

2.1 การบันทึกรายรับ – รายจ่าย

2.2 ค่าเสื่อมสินทรัพย์

2.3 การสรุปกำไร – ขาดทุน

การบันทึกรายรับ – รายจ่าย

การบันทึกรายรับ – รายจ่าย ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ บันทึกรายรับ – รายจ่าย และ การปิดรายการบันทึกรายรับ – รายจ่าย ดังนี้

1. บันทึกรายรับ – รายจ่าย ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1.1 กรอกรวันที่ เดือน และปีของวันที่เกิดรายรับ – รายจ่าย ในช่อง วัน/เดือน/ปี

1.2 การลงบันทึกในช่อง รายรับ (บาท)

1.2.1 กรอกรายละเอียดของรายรับ ลงในช่อง รายการ (รายรับ)

1.2.2 กรอกจำนวนเงินของรายรับจากการขายผลผลิต (บาท) โดยทำการกรอกจำนวนเงินแยกช่อง ตามขนาดของผลลำไย ประกอบด้วย

– ช่อง ขนาด AA (เอเอ)

– ช่อง ขนาด A (เอ)

– ช่อง ขนาด B (บี)

– ช่อง ขนาด C (ซี)

1.2.3 ในกรณีที่มีรายรับที่ไม่ได้เกิดจากการขายผลผลิต ให้ทำการกรอกจำนวนเงิน ในช่อง ยอดเงินของรายรับอื่นๆ

1.3 การลงบันทึกในช่อง รายจ่าย [ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย] (บาท)

1.3.1 กรอกรายละเอียดของรายจ่าย ลงในช่อง รายการ (รายจ่าย)

1.3.2 กรอกจำนวนเงินของรายจ่าย โดยทำการกรอกจำนวนเงินแยกช่อง ตามประเภทของค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย

– ช่อง น้ำ คือ ค่าน้ำ ในกรณีเกษตรกรมีการซื้อน้ำเพื่อใช้บำรุงต้นลำไย เช่น น้ำบาดาล น้ำประปา ฯลฯ

– ช่อง ปุ๋ย คือ ค่าปุ๋ย เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี มูลสัตว์ ฯลฯ

– ช่อง ยา คือ ค่ายา เช่น ยาใช้สำหรับพ่นบำรุง ยาฆ่าแมลง ฯลฯ

– ช่อง น้ำมัน คือ ค่าน้ำมัน ที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการดูแลสวนลำไย

1.3.3 ในกรณีที่มีรายจ่ายนอกเหนือจากรายการข้างต้น ให้ทำการกรอกจำนวนเงินในช่อง ยอดเงินของรายจ่ายอื่นๆ

1.3.4 กรอกจำนวนเงินของค่าแรง ลงในช่อง ค่าแรง (บาท) โดยประกอบด้วย

– ช่อง ตนเอง คือ ค่าแรงของตนเองสำหรับการทำงานในสวนลำไย

– ช่อง ผู้อื่น คือ ค่าแรงที่จ้างผู้อื่นในสำหรับการทำงานในสวนลำไย

2. การปิดรายการบันทึกรายรับ – รายจ่าย โดยใช้สติ๊กเกอร์สำหรับปิดรายการบันทึก
รายรับ – รายจ่าย ซึ่งจะใช้ปิดการทำบัญชีในทุกๆ เดือน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ลอกสติ๊กเกอร์จำนวน 1 ชั้น (สติ๊กเกอร์หนึ่งแผ่น ประกอบด้วยจำนวน 3 ชั้น) นำ
สติ๊กเกอร์ไปติดยังหน้า บันทึกรายรับ – รายจ่าย โดยทำการติดสติ๊กเกอร์ต่อจากหน้าสุดท้ายของการ
บันทึก รายรับ – รายจ่าย ในแต่ละเดือน

2.2 ทำการรวมรายรับ ตามช่อง แล้วกรอกผลรวมของจำนวนเงินลงในสติ๊กเกอร์แยก
ตามช่องต่าง ๆ ประกอบด้วย

- ช่อง 1 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องขนาด AA (เอเอ)
- ช่อง 2 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องขนาด A (เอ)
- ช่อง 3 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องขนาด B (บี)
- ช่อง 4 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องขนาด C (ซี)
- ช่อง 5 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องยอดเงินของรายรับอื่น ๆ
- ช่อง 6 คือ ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดจาก ช่อง 1, 2, 3, 4 และ 5

2.3 ทำการรวมรายจ่าย ตามช่อง แล้วกรอกผลรวมของจำนวนเงินลงในสติ๊กเกอร์แยก
ตามช่องต่าง ๆ ประกอบด้วย

- ช่อง 7 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่อง น้ำ
- ช่อง 8 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่อง ปุ๋ย
- ช่อง 9 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่อง ยา
- ช่อง 10 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่อง น้ำมัน
- ช่อง 11 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องยอดเงินของรายจ่ายอื่น ๆ
- ช่อง 12 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในส่วนของค่าแรง ช่อง ตนเอง
- ช่อง 13 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในส่วนของค่าแรง ช่อง ผู้อื่น
- ช่อง 14 คือ ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดจาก ช่อง 7, 8, 9, 10, 11, 12 และ 13

2.4 การสรุปกำไร (ขาดทุน) ประจำเดือน..... โดยทำการระบุชื่อเดือน ลง
บนเส้นประ

- นำผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายรับ ช่อง 6 และผลรวมของจำนวนเงิน
ทั้งหมดของรายจ่าย ช่อง 14 ทำการลงข้อมูลตามลูกศรที่ได้ทำเครื่องหมายไว้ในสติ๊กเกอร์
- หาค่ากำไร (ขาดทุน) ประจำเดือน โดยนำผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของ
รายรับ ช่อง 6 ลบด้วย ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายจ่าย ช่อง 14

ค่าเสื่อมสินทรัพย์

การบันทึกในตารางบันทึกค่าเสื่อมสินทรัพย์ ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กรอกชื่อเครื่องมือ ในช่อง ชื่อเครื่องมือ

2. กรอกค่าเครื่องมือ (บาท) ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.1 การกรอกค่าเครื่องมือ โดยใช่ (ราคาเต็ม) หรือถ้าใช้ทำอย่างอื่นให้คิด (ครึ่งราคา)

– กรอกราคาเครื่องมือ เต็ม ในกรณีที่ใช้เครื่องมือชิ้นนั้นทำสวนลำไยเพียงอย่าง

เดียว โดยทำการกรอกค่าเครื่องมือในช่อง (ราคาเต็ม) หรือถ้าใช้ทำอย่างอื่นให้คิด (ครึ่งราคา)

– กรอกราคาเครื่องมือ ครึ่งราคา ในกรณีที่ใช้เครื่องมือชิ้นนั้นทำสวนลำไยและใช้

ทำสวนทำไร่อย่างอื่นด้วย โดยทำการกรอกค่าเครื่องมือในช่อง (ราคาเต็ม) หรือถ้าใช้ทำอย่างอื่นให้คิด (ครึ่งราคา)

2.2 การเอาราคาที่ใช่หารด้วย 5 คือ นำค่าเครื่องมือที่กรอกลงในช่อง (ราคาเต็ม) หรือถ้าใช้ทำอย่างอื่นให้คิด (ครึ่งราคา) โดยคิดค่าเสื่อมสินทรัพย์ 20 เปอร์เซ็นต์ต่อปี ทั้งนี้เครื่องมือทางการเกษตรที่นำมาลงข้อมูลในตาราง การบันทึกค่าเสื่อมสินทรัพย์ ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นเฉพาะเครื่องมือที่มีลักษณะการทำงานที่เป็นเครื่องยนต์ เท่านั้น

3. กรอกค่าเสื่อมสินทรัพย์เฉลี่ยต่อปี โดยวิธีการคิดค่าเสื่อมสินทรัพย์ 20 เปอร์เซ็นต์ต่อปี จะใช้การลงจำนวนเงินค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เฉลี่ยต่อปี ซึ่งเป็นจำนวนเงินจากช่อง เอาราคาที่ใช่หารด้วย 5 โดยทำการลงจำนวนเงินดังกล่าวในช่องตารางที่ระบุปี พ.ศ. ซึ่งประกอบด้วย

– ช่อง ชื่อก่อนปี 51 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นก่อนปี พ.ศ. 2551

– ช่อง 51 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2551

– ช่อง 52 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2552

– ช่อง 53 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2553

– ช่อง 54 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2554

– ช่อง 55 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2555

– ช่อง 56 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2556

– ช่อง 57 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2557

– ช่อง 58 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2558

– ช่อง 59 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2559

– ช่อง 60 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2560

โดยจะทำการลงจำนวนเงินค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เฉลี่ยต่อปีแล้ว ในช่อง ค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาทปี) จำนวนทั้งสิ้น 5 ช่อง โดยใช้ จำนวนเงินจากช่อง เอาราคาที่ใช่หารด้วย 5 กรอกลงไปใน

แต่ละช่องปี พ.ศ. โดยทุกช่องจะลงจำนวนเงินที่เหมือนกัน การกรอกจำนวนเงินครั้งแรกจะลงข้อมูลในช่อง ปี พ.ศ. ที่ได้ทำการซื้อ เป็นลำดับแรก จากนั้น จะทำการกรอกจำนวนเงินเช่นเดิม อีกในช่องปี พ.ศ. ที่มากขึ้นถัดไป อีกจำนวน 4 ครั้ง

4. รวมค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาท/ปี) ในแถวของช่อง ปี พ.ศ. ที่จะนำข้อมูลไปใช้ประกอบการหา กำไร (ขาดทุน) ในรอบการผลิต

การสรุปกำไร – ขาดทุน

การสรุปกำไร – ขาดทุน โดยมีการหาค่ากำไร (ขาดทุน) ได้จากการบันทึกในตารางรอบการผลิต ประจำปี..... ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทำการระบุปีที่เก็บเกี่ยวผลผลิต ลงบนเส้นประ

2. กรอกซื้อเดือน ลงในช่อง เดือน

3. นำข้อมูลจากสติ๊กเกอร์ จำนวนสองส่วนกรอกลงในตาราง ประกอบด้วย

– ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายรับ ช่อง 6 นำข้อมูลกรอกลงในช่อง รวม

รายรับ

– ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายจ่าย ช่อง 14 นำข้อมูลกรอกลงในช่อง

รวมรายจ่าย

– หาค่ากำไร (ขาดทุน) โดยนำผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายรับ ช่อง 6 ลบ

ด้วย ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายจ่าย ช่อง 14

4. ทำการรวมผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดในแต่ละแถว ประกอบด้วย

– แถว รวมรายรับ

– แถว รวมรายจ่าย

– แถว กำไร (ขาดทุน)

5. นำข้อมูล จากตาราง ค่าเสื่อมสินทรัพย์ จากการรวม ค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาท/ปี) มากรอกในช่อง ก

6. หายอด กำไร (ขาดทุน) ในรอบการผลิต ประกอบด้วย

6.1 นำข้อมูล จากตาราง ค่าเสื่อมสินทรัพย์ จากการรวม ค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาท/ปี) มากรอกในช่อง ก

6.2 ทำการหาค่ากำไร (ขาดทุน) โดยนำผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมด ในแถว กำไร (ขาดทุน) ลบด้วย ค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาท/ปี)

3. การสัมภาษณ์เกษตรกรเพื่อนำไปสู่การประเมินผลความพึงพอใจสำหรับเกษตรกรผู้ที่ทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ภายใต้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ตามข้อคำถามดังต่อไปนี้

3.1 หลังจากท่านได้ทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยแล้ว ท่านคิดว่าส่วนไหนมีความยาก/ง่าย และยาก/ง่ายเพราะอะไร

3.1.1 การบันทึกในตารางรายรับ – รายจ่าย

– การบันทึกในตาราง บันทึกรายรับ *[ตารางสีฟ้า]*

พบว่า เจริญทอง ธิอุป ให้ความเห็นว่า การบันทึกรายรับ นั้นทำได้ง่าย โดยหากไม่มีข้อมูลในช่องไหนก็สามารถข้ามการบันทึกในช่องนั้นได้ เช่นเดียวกับมานิตย์ ะพิพะ ซึ่งยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ขนาดของช่องที่บันทึกรายรับ มีขนาดเล็ก ทำให้เขียนได้ยาก ส่วนกาญจนา มาละแซม และ บริบูรณ์ ทุนร่องซ่าง ให้ความเห็นว่า ทำได้ง่าย แต่ส่วนใหญ่จะไม่ได้บันทึกลงรายละเอียดของรายรับตามขนาดของลำไย เนื่องจากในแต่ละปีจะทำการขายลำไยแบบขายเหมาสวน

– การบันทึกในตาราง บันทึกรายจ่าย *[ตารางสีส้ม]*

พบว่า เกษตรกรทั้ง 5 คน ให้ความเห็นว่า การบันทึกรายจ่าย ขนาดของช่องรายการ มีขนาดเล็ก ทำให้กรอกรายละเอียดได้น้อยมาก เช่นเดียวกับช่องที่ใช้กรอกตัวเลขในรายรับ ก็มีขนาดเล็กเช่นกัน ทำให้กรอกตัวเลขในจำนวนน้อย

3.1.2 การปิดบัญชีประจำเดือน ด้วยสติ๊กเกอร์

พบว่า มานิตย์ ะพิพะ และ จันทน์นวล ธิอุป ได้ให้ความเห็นว่า การใช้สติ๊กเกอร์ สามารถช่วยให้สรุปรายรับ – รายจ่าย ในแต่ละเดือนได้ง่ายขึ้น เช่นเดียวกับ บริบูรณ์ ทุนร่องซ่าง ที่ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การใช้สติ๊กเกอร์ ช่วยให้การทำบัญชีมีความเรียบร้อยและสวยงาม ส่วน กาญจนา มาละแซม ได้กล่าวว่า การติดสติ๊กเกอร์ทำได้ง่าย และไม่เสียเวลาในการใช้ไม้บรรทัดขีดเส้นเพื่อสรุป รายรับ – รายจ่าย ในแต่ละเดือน ส่วน เจริญทอง ธิอุป ได้ให้ความเห็นว่า สติ๊กเกอร์มีขนาดกว้าง ในขณะที่ติดสติ๊กเกอร์ อาจติดคลาดเคลื่อน และไม่ตรงช่องได้

3.1.3 การบันทึกในตาราง รอบการผลิต

พบว่า เกษตรกรทั้ง 5 คน ให้ความเห็นว่า ตารางรอบการผลิต สามารถบันทึกได้ง่าย โดยทำตามขั้นตอนที่ได้บอกต่อเนื่องไว้ในสติ๊กเกอร์ คือ การนำเอาตัวเลขจากการรวมในช่องสติ๊กเกอร์ ไปกรอกในตารางรอบการผลิต

3.1.4 การบันทึกในตาราง บันทึกค่าเสื่อมสินทรัพย์

พบว่าเกษตรกรทั้ง 5 คน ให้ความเห็นว่า การบันทึกในตารางบันทึกค่าเสื่อมสินทรัพย์ มีความยาก และมีขั้นตอนในการคิด หลายขั้นตอน ตลอดจนมีความซับซ้อนในการบันทึก โดยหากต้องทำการบันทึกในส่วนนี้ ต้องมีคนสอนทำ โดย จันทร์นวล ธิอุป ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า อาจไม่ได้บันทึกเพราะไม่มีอุปกรณ์ทางการเกษตรเป็นของตนเอง โดยจะทำการจ้างผู้อื่นแทน

3.2 ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย อะไรบ้าง

พบว่า กาญจนา มาละแซม ให้ความเห็นว่า รูปแบบภายในเล่มและปก มีสีที่สวยงาม น่าใช้ ส่วน จันทร์นวล ธิอุป และเหรียญทอง ธิอุป ยอยากให้มีตัวอย่างการกรอกในแต่ละตารางด้วย หากเกิดปัญหาในการบันทึก สามารถดูตัวอย่าง และทำได้ด้วยตนเอง ส่วนมานิตย์ ะพิพะ ได้ให้ความเห็นว่า ควรจะมีตารางให้จดบันทึกในเฉพาะส่วนที่สำคัญเท่านั้น เพื่อให้เกิดความสะดวกซึ่งจะใช้เวลาในการจดบันทึกไม่นาน อีกทั้งเกษตรกรทั้ง 5 คน ยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมในส่วนของคุณาของช่องรายการและขนาดของช่องที่กรอกตัวเลขว่า มีขนาดเล็ก ควรทำขนาดช่องให้มีความกว้างขึ้นเพื่อความสะดวกในการกรอกรายละเอียด

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรเพื่อนำไปสู่การประเมินผลความพึงพอใจสำหรับเกษตรกรผู้ทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ดังกล่าว เป็นแนวทางในการนำไปสู่การปรับปรุงการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) ดังต่อไปนี้

4. บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) ประกอบด้วยส่วนของการบันทึกรายรับ – รายจ่าย ค่าเสื่อมสินทรัพย์ และการสรุปกำไร – ขาดทุน

4.1 การบันทึกรายรับ – รายจ่าย

4.2 ค่าเสื่อมสินทรัพย์

4.3 การสรุปกำไร – ขาดทุน

การบันทึกรายรับ – รายจ่าย

การบันทึกรายรับ – รายจ่าย ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ บันทึกรายรับ บันทึกรายจ่าย การปิดตารางบันทึกรายรับ และ การปิดตารางบันทึกรายจ่าย ดังนี้

1. บันทึกรายรับ ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1.1 กรอกวันที่ เดือน และปีของวันที่เกิดรายรับ ในช่อง วัน/เดือน/ปี

1.2 การลงบันทึกในตารางบันทึกรายรับ (บาท)

1.2.1 กรอกรายละเอียดของรายรับ ลงในช่อง รายการ

1.2.2 กรอกจำนวนเงินของรายรับจากการขายผลผลิต โดยทำการกรอกจำนวนเงินแยกช่อง ตามขนาดของผลลำไย ประกอบด้วย

- ช่อง ขนาด AA (เอเอ)
- ช่อง ขนาด A (เอ)
- ช่อง ขนาด B (บี)
- ช่อง ขนาด C (ซี)

1.2.3 ในกรณีที่มีรายรับที่ไม่ได้เกิดจากการขายผลผลิต ให้ทำการกรอกจำนวนเงิน ในช่อง ยอดเงินของรายรับอื่นๆ

2 การบันทึกรายจ่าย ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

2.1 กรอกวันที่ เดือน และปีของวันที่เกิดรายจ่าย ในช่อง วัน/เดือน/ปี

2.2 การลงบันทึกในตารางบันทึกรายจ่าย (บาท)

2.2.1 กรอกวันที่ เดือน และปีของวันที่เกิดรายจ่าย ในช่อง วัน/เดือน/ปี

2.2.2 การลงบันทึกในตารางบันทึกรายจ่าย (บาท)

2.2.3 กรอกจำนวนเงินของรายจ่าย โดยทำการกรอกจำนวนเงินแยกช่อง ตาม

ประเภทของค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย

- ช่อง ค่าน้ำ คือ รายจ่ายค่าน้ำ ในกรณีเกษตรกรมีการซื้อน้ำเพื่อใช้บำรุงต้นลำไย เช่น น้ำบาดาล น้ำประปา ฯลฯ

- ช่อง ค่าปุ๋ย คือ รายจ่ายค่าปุ๋ย เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี มูลสัตว์ ฯลฯ

- ช่อง ค่ายา คือ รายจ่ายค่ายา เช่น ยาใช้สำหรับพ่นบำรุง ยากำแมลง ฯลฯ

- ช่อง ค่าน้ำมัน คือ รายจ่ายค่าน้ำมัน ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานในการดูแล

สวนลำไย

2.2.4 ในกรณีที่มีรายจ่ายนอกเหนือจากรายการข้างต้น ให้ทำการกรอกจำนวนเงินในช่อง ยอดเงินของรายจ่ายอื่นๆ

2.2.5 กรอกจำนวนเงินของค่าแรง ลงในช่อง ค่าแรง ประกอบด้วย

- ช่อง จ้างผู้อื่น คือ ค่าแรงที่จ้างผู้อื่นในสำหรับการทำงานในสวนลำไย

- ช่อง ตนเอง คือ ค่าแรงของตนเองสำหรับการทำงานในสวนลำไย

3. การปิดตารางบันทึกรายรับ โดยใช้สติ๊กเกอร์สำหรับปิดรายการบันทึกรายรับ ซึ่งจะใช้ปิดการทำบัญชีในทุกๆ เดือน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ลอกสติ๊กเกอร์สีฟ้าจำนวน 1 ชั้น (สติ๊กเกอร์หนึ่งแผ่น มีจำนวน 6 ชั้น) แล้วนำสติ๊กเกอร์ไปติดยังหน้า บันทึกรายรับ โดยทำการติดสติ๊กเกอร์ต่อจากหน้าสุดท้ายของการบันทึกรายรับ ในแต่ละเดือน

3.2 ทำการรวมรายรับ ตามช่อง แล้วกรอกผลรวมของจำนวนเงินลงในสติ๊กเกอร์แยกตามช่องต่าง ๆ ประกอบด้วย

- ช่อง 1 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องขนาด AA (เอเอ)
- ช่อง 2 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องขนาด A (เอ)
- ช่อง 3 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องขนาด B (บี)
- ช่อง 4 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องขนาด C (ซี)
- ช่อง 5 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องยอดเงินของรายรับอื่น ๆ
- ช่อง 6 คือ ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดจาก ช่อง 1, 2, 3, 4 และ 5

3.3 รวมรายรับ ประจำเดือน..... โดยทำการระบุชื่อเดือน ลงบนเส้นประ

4. การปิดตารางบันทึกรายจ่าย โดยใช้สติ๊กเกอร์สำหรับปิดรายการบันทึกรายจ่าย ซึ่งจะใช้ปิดการทำบัญชีในทุกๆ เดือน โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ลอกสติ๊กเกอร์สีส้มจำนวน 1 ชั้น (สติ๊กเกอร์หนึ่งแผ่น มีจำนวน 6 ชั้น) แล้วนำสติ๊กเกอร์ไปติดยังหน้า บันทึกรายจ่าย โดยทำการติดสติ๊กเกอร์ต่อจากหน้าสุดท้ายของการบันทึกรายจ่าย ในแต่ละเดือน

4.2 ทำการรวมรายจ่าย ตามช่อง แล้วกรอกผลรวมของจำนวนเงินลงในสติ๊กเกอร์แยกตามช่องต่าง ๆ ประกอบด้วย

- ช่อง 7 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่อง น้ำ
- ช่อง 8 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่อง ปุ๋ย
- ช่อง 9 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่อง ยา
- ช่อง 10 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่อง น้ำมัน
- ช่อง 11 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในช่องยอดเงินของรายจ่ายอื่น ๆ
- ช่อง 12 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในส่วนของค่าแรง ช่อง ตนเอง
- ช่อง 13 คือ ผลรวมของจำนวนเงิน ในส่วนของค่าแรง ช่อง ผู้อื่น
- ช่อง 14 คือ ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดจาก ช่อง 7, 8, 9, 10, 11, 12 และ 13

4.3 รวมรายจ่าย ประจำเดือน..... โดยทำการระบุชื่อเดือน ลงบนเส้นประ

ค่าเสื่อมสินทรัพย์

การบันทึกในตารางบันทึกค่าเสื่อมสินทรัพย์ ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กรอกชื่อเครื่องมือ ในช่อง ชื่อเครื่องมือ

2. กรอกค่าเครื่องมือ (บาท) ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

2.1 การกรอกค่าเครื่องมือ โดยใช้ (ราคาเต็ม) หรือถ้าใช้ทำอย่างอื่นให้คิด (ครึ่งราคา)

– กรอกราคาเครื่องมือ เต็ม ในกรณีที่ใช้เครื่องมือชิ้นนั้นทำสวนลำไยเพียงอย่างเดียว โดยทำการกรอกค่าเครื่องมือในช่อง (ราคาเต็ม) หรือถ้าใช้ทำอย่างอื่นให้คิด (ครึ่งราคา)

– กรอกราคาเครื่องมือ ครึ่งราคา ในกรณีที่ใช้เครื่องมือชิ้นนั้นทำสวนลำไยและใช้ทำสวนทำไร่อย่างอื่นด้วย โดยทำการกรอกค่าเครื่องมือในช่อง (ราคาเต็ม) หรือถ้าใช้ทำอย่างอื่นให้คิด (ครึ่งราคา)

2.2 การเอาราคาที่ชำระด้วย 5 คือ นำค่าเครื่องมือที่กรอกลงในช่อง (ราคาเต็ม) หรือถ้าใช้ทำอย่างอื่นให้คิด (ครึ่งราคา) โดยคิดค่าเสื่อมสินทรัพย์ 20 เปอร์เซ็นต์ต่อปี ทั้งนี้เครื่องมือทางการเกษตรที่นำมาลงข้อมูลในตาราง การบันทึกค่าเสื่อมสินทรัพย์ ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นเฉพาะเครื่องมือที่มีลักษณะการทำงานที่เป็นเครื่องยนต์ เท่านั้น

3. กรอกค่าเสื่อมสินทรัพย์เฉลี่ยต่อปี โดยวิธีการคิดค่าเสื่อมสินทรัพย์ 20 เปอร์เซ็นต์ต่อปี จะใช้การลงจำนวนเงินค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เฉลี่ยต่อปี ซึ่งเป็นจำนวนเงินจากช่อง เอาราคาที่ชำระด้วย 5 โดยทำการลงจำนวนเงินดังกล่าวในช่องตารางที่ระบุปี พ.ศ. ซึ่งประกอบด้วย

– ช่อง ชื่อก่อนปี 51 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นก่อนปี พ.ศ. 2551

– ช่อง 51 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2551

– ช่อง 52 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2552

– ช่อง 53 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2553

– ช่อง 54 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2554

– ช่อง 55 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2555

– ช่อง 56 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2556

– ช่อง 57 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2557

– ช่อง 58 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2558

– ช่อง 59 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2559

– ช่อง 60 คือ ค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2560

โดยจะทำการลงจำนวนเงินค่าเสื่อมสินทรัพย์ที่เฉลี่ยต่อปีแล้ว ในช่อง ค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาทปี) จำนวนทั้งสิ้น 5 ช่อง โดยใช้ จำนวนเงินจากช่อง เอาราคาที่ชำระด้วย 5 กรอกลงไปใน

แต่ละช่องปี พ.ศ. โดยทุกช่องจะลงจำนวนเงินที่เหมือนกัน การกรอกจำนวนเงินครั้งแรกจะลงข้อมูล
 ในช่อง ปี พ.ศ. ที่ได้ทำการซื้อ เป็นลำดับแรก จากนั้น จะทำการกรอกจำนวนเงินเช่นเดิม อีกในช่อง
 ปี พ.ศ. ที่มากขึ้นถัดไป อีกจำนวน 4 ครั้ง

4. รวมค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาท/ปี) ในแถวของช่อง ปี พ.ศ. ที่จะนำข้อมูลไปใช้
 ประกอบการหา กำไร (ขาดทุน) ในรอบการผลิต

การสรุปกำไร – ขาดทุน

การสรุปกำไร – ขาดทุน โดยมีการหาค่ากำไร (ขาดทุน) ได้จากการบันทึกในตาราง
 รอบการผลิต ประจำปี..... ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทำการระบุปีที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต ลงบนเส้นประ
2. กรอกซื้อเดือน ลงในช่อง เดือน
3. นำข้อมูลจากสติ๊กเกอร์ จำนวนสองส่วนกรอกลงในตาราง ประกอบด้วย
 - ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายรับ ช่อง 6 นำข้อมูลกรอกลงในช่อง รวม

รายรับ

- ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายจ่าย ช่อง 14 นำข้อมูลกรอกลงในช่อง

รวมรายจ่าย

- หาค่ากำไร (ขาดทุน) โดยนำผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายรับ ช่อง 6 ลบ
 ด้วย ผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดของรายจ่าย ช่อง 14

4. ทำการรวมผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมดในแต่ละแถว ประกอบด้วย

- แถว รวมรายรับ
- แถว รวมรายจ่าย
- แถว กำไร (ขาดทุน)

5. นำข้อมูล จากตาราง ค่าเสื่อมสินทรัพย์ จากการรวม ค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาท/ปี) มา
 กรอกในช่อง ก

6. หายอด กำไร (ขาดทุน) ในรอบการผลิต ประกอบด้วย

6.1 นำข้อมูล จากตาราง ค่าเสื่อมสินทรัพย์ จากการรวม ค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาท/ปี)
 มากรอกในช่อง ก

6.2 ทำการหาค่ากำไร (ขาดทุน) โดยนำผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมด ในแถว กำไร
 (ขาดทุน) ลบด้วย ค่าเสื่อมสินทรัพย์ (บาท/ปี)

5. การสัมภาษณ์เกษตรกรเพื่อนำไปสู่การประเมินผลความพึงพอใจสำหรับเกษตรกรผู้ที่ทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (2) ภายใต้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ตามข้อคำถามดังต่อไปนี้

5.1 หลังจากท่านได้ทดลองใช้บัญชีต้นทุนการทำสวนลำไยแล้ว ท่านคิดว่าส่วนไหนมีความยาก/ง่าย และยาก/ง่ายเพราะอะไร

5.1.1 การบันทึกในตารางรายรับ – รายจ่าย

– การบันทึกในตาราง บันทึกรายรับ *[ตารางสีฟ้า]*

พบว่า เกษตรกรทั้งหมด ได้ให้ความเห็นว่า ตารางมีการบันทึกที่ง่าย โดยคุณ กอหลวง และ ทองเพ็ญ ทนใจ ได้ให้ความเห็นว่า บันทึกที่ง่าย โดยต้องทำตามตัวอย่างที่สอนทำบัญชี ส่วนกาญจนา มาละแซม ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมในส่วนของกรเติมตัวเลขในตารางสามารถทำได้ง่าย เช่นเดียวกับ เจริญทอง ธิอุป และ มานิตย์ ยะพิพะ ได้ให้ความเห็นโดยเปรียบเทียบกับตารางเดิมที่เคยทำในบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ว่า ช่องในตารางมีขนาดใหญ่กว่าที่เคยทำ อีกทั้ง บรรณรัตน์ ทุนรุ่งซ่าง ได้ให้ความเห็นว่า สามารถบันทึกได้ง่าย แต่ส่วนใหญ่จะทำการขายเหมา จึงได้กรอกตัวเลขรายรับเพียงแถวเดียว

– การบันทึกในตาราง บันทึกรายจ่าย *[ตารางสีส้ม]*

พบว่า เกษตรกรทั้งหมด ให้ความเห็นว่า ตารางบันทึกรายจ่าย มีการบันทึกได้ง่าย โดยคุณ กอหลวง, สิงโต จันทรใหม่ และ ทองเพ็ญ ทนใจ ว่าสามารถทำตามตัวอย่างที่ได้รับการสอนทำบัญชี ส่วน มานิตย์ ยะพิพะ และ กาญจนา มาละแซม ได้ให้ความเห็นโดยเปรียบเทียบกับตารางเดิมที่เคยทำในบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย (1) ว่า ช่องในตารางมีขนาดใหญ่กว่าที่เคยทำ ทำให้บันทึกได้ง่ายขึ้น

5.1.2 การปิดบัญชีประจำเดือน ด้วยสติ๊กเกอร์

พบว่า เกษตรกรทั้งหมด ได้ให้ความเห็นว่า การปิดบัญชีประจำเดือน ด้วยสติ๊กเกอร์ สามารถทำได้ง่าย และมีความสะดวก โดยสิทธิพร สิทธินนท์ ให้ความเห็นเพิ่มเติมคือ การใช้สติ๊กเกอร์ ทำให้ไม่เสียเวลาในการใช้ไม้บรรทัดมาทำการขีดเส้นเพื่อปิดบัญชี โดยคุณ กอหลวง และ แก้ว บัณฑิต ให้ความเห็นในส่วนของกรกรอกตัวเลขในสติ๊กเกอร์ปิดบัญชีว่าการรวมตัวเลข ได้ให้ลูกหลานช่วยในการคิดคำนวณให้แทน ส่วน มานิตย์ ยะพิพะ, จวีวรรณ กุณศรี และ เจริญทอง ธิอุป ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า มีความยากลำบากในการแกะสติ๊กเกอร์ออกจากกระดาษ ส่วนจันทรนวล ธิอุป ให้ความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า การติดสติ๊กเกอร์จะต้องสังเกตตำแหน่งที่จะติดให้ดี มิเช่นนั้น จะติดสติ๊กเกอร์ไม่ตรงเส้นตารางได้

5.1.3 การบันทึกในตาราง รอบการผลิต

พบว่า เกษตรกรทั้งหมด สามารถทำการบันทึกในตาราง รอบการผลิต ได้ โดยจันทร์นวล ธิอุป และ อัมพันธ์ นันทิอุป ให้ข้อคิดเห็นในส่วนของการบันทึกในตารางว่า หากไม่เข้าใจสามารถกลับไปดูตัวอย่างได้

5.1.4 การบันทึกในตาราง บันทึกค่าเสื่อมสินทรัพย์

พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ให้ความเห็นต่อการบันทึกในตารางค่าเสื่อมสินทรัพย์ ว่า สามารถทำได้ แต่มีความยุ่งยากในการบันทึก ต้องทำหลายขั้นตอน โดย ทองเพ็ญ ทันใจ, พรธิวา วงชำนาญ และ จวีวรรณ คุณศรี ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าการบันทึกในตาราง บันทึกค่าเสื่อมสินทรัพย์ น่าจะเกิดประโยชน์ ซึ่งทำให้ทราบต้นทุนที่แท้จริง ส่วนพวงเพชร กุณสี และ แก้ว ปันน้อย ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าเป็นเพราะไม่ได้มีอุปกรณ์ จึงทำให้ไม่ต้องบันทึกลงในตาราง โดยส่วนใหญ่จะทำการจ้างผู้อื่นให้ทำมากกว่า ส่วน มานิตย์ ยะพิพะ ได้กล่าวเสริมอีกว่า การบันทึกในตาราง บันทึกค่าเสื่อมสินทรัพย์ หากมองว่าการบันทึกไม่มีความสำคัญมากก็ควรตัดตารางดังกล่าว ออกเสีย และนอกจากนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่กล่าวเสริมว่า หากไม่เข้าใจส่วนไหน ก็ทำการศึกษาได้จากตัวอย่างที่เคยทดลองทำบัญชี

5.2 ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการออกแบบบัญชีต้นทุนการทำสวนลำไย ะไรบ้าง

พบว่า นายสิงโต จันทร์ใหม่ ได้ให้ข้อคิดเห็นในการออกแบบบัญชีไว้ว่า มีความต้องการให้รายละเอียดของตารางมีตัวอักษรที่ขนาดใหญ่ เพื่อที่จะสามารถอ่านได้ง่าย ทั้งตอนใส่แว่นตาหรือไม่ใส่แว่นตา ส่วนมานิตย์ ยะพิพะ และจันทร์นวล ธิอุป ให้ข้อคิดเห็นในส่วนของการเอาตารางที่บันทึกยากออกจากเล่มบัญชี หรือทำการปรับปรุงให้ตารางมีการบันทึกได้ง่ายขึ้น กาญจนา มาละแซม ได้ให้ข้อคิดเห็นในส่วนของการเพิ่มว่ามีความสวยงามและขนาดพอเหมาะ